

آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم بازرگانی

در این مقاله می‌خواهیم به شما دوستان عزیز و علاقه مندان به حوزه بازرگانی اصطلاحات و مفاهیم رایج در بازرگانی و امور گمرکی را به صورت مختصر توضیح داده و امید است منجر به افزایش دانش تجاری شما عزیزان گردد

▪ ارزش کالای صادراتی در گمرک

هر کالایی که به عنوان صادرات به گمرک اظهار می‌شود صرفنظر از قیمتی که طبق قرارداد برای آن تعیین شده به طور کلی فارغ از ارزش کالا در خارج، دارای قیمتی است که قبلاً توسط مرجع رسمی دولتی تعیین شده و به صورت فهرست قیمتهای صادراتی در اختیار گمرک، بانک و سایر سازمانها قرار می‌گیرد. لذا صادر کنندگان به این قیمتها دسترسی دارند و الزاماً اظهارنامه های صادراتی نیز باید با همین ارزشها تقویم گردد. این نحوه قیمت گذاری کالاهای صادراتی و الزام کلیه صادرکنندگان به رعایت آن برای این است که اولاً صادرکننده اگر

مجاز به اظهار قیمت کالایی که صادر می کند به دلخواه باشد قطعا برای يك نوع کالا قیمت‌های مختلف به گمرک اظهار می گردد و به این ترتیب چنانچه قرار بر اخذ تعهد ارزی یا اخذ مالیات یا حتی تهیه آمار بازرگانی باشد هیچ کدام از این منظورها درست برآورده نخواهد شد.

▪ ارزش کالای ورودی در گمرک (ارزش گمرکی)

ارزش کالای ورودی در گمرک در همه موارد عبارت است از بهای سیف cif (بهای خرید کالا در مبدا به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل و باربندی) و کلیه هزینه های مربوط به افتتاح اعتبار یا واريز بروات و همچنین حق استفاده از امتیاز نقشه، مدل و علامت گذاری بازرگانی و سایر حقوق مشابه مربوط به کالا و سایر هزینه هایی که به آن کالا تا ورود به اولین دفتر گمرکی تعلق می گیرد که از روی سیاهه خرید یا سایر اسناد تسلیمی صاحب کالا تعیین و براساس نرخ ارز و برابری های اعلام شده از طرف بانک مرکزی ایران در روز تسلیم اظهار نامه خواهد بود.

▪ اسناد حمل

بارنامه به منزله سند قرارداد حمل، رسید دریافت کالا و سند مالکیت آن است و همچنین سندی است که زمان ادعای خسارت از شرکت بیمه می تواند به عنوان پشتوانه مورد استفاده واقع شود.

جزئیات مندرج در بارنامه باید شامل موارد زیر باشد:

- _ شرح کالا
- علائم و یا شماره های تجاری
- نام کشتی حامل
- ذکر عبارتی که حاکی از وجود کالا در کشتی باشد
- بنادر بارگیری و تخلیه
- نام حمل کننده کالا
- نام گیرنده کالا
- نام و نشانی شخصی که ورود اجناس به اطلاع او می رسد،
- _ هزینه حمل پرداخت شده یا قابل پرداخت در مقصد می باشد.
- _ تعداد نسخه های بارنامه که به صورت اصل صادر شده است و حداقل 4 نسخه است.
- تاریخ صدور و بارگیری و مهر و امضاء.

▪ اسناد مثبتة گمرکی

اسناد مثبتة گمرکی بطور کلی اسنادی هستند که موید ورود کالا به ترتیب مجاز به کشور، انجام تشریفات قطعی گمرکی در خصوص آنها و ترخیص از گمرک با صدور سند و پرداخت کلیه وجوهی که به ورود قطعی کالا تعلق می‌گیرد می‌باشد.

▪ اسناد نادرست

منظور از اسناد نادرست، اسناد یا سیاهه‌هایی است که در آن خصوصیات کالا صحیح و مختصراً ذکر نشده است و صاحب کالا از عدم تصریح خصوصیات به زبان دولت اقدام و کالای دیگری را با حقوق گمرکی و سود بازرگانی و عوارض کمتر اظهار نموده باشد.

▪ اظهار نامه

اظهار نامه در گمرک به برگه‌هایی اطلاق میگردد که از طرف گمرک در اختیار صاحب کالا و یا نماینده قانونی وی قرار میگیرد تا کالای خود را در آن به درستی اظهار کند.

اظهار نامه‌ها در یک تقسیم بندی به این شکل هستند:

- اظهارنامه کالا

- اظهارنامه ورود یا خروج

- اظهارنامه گمرکی

- اظهارنامه مبدا

اظهارنامه کالا

اظهاری است که بر روی برگه‌ای که گمرک تعیین نموده تنظیم می‌شود در این اظهارنامه اشخاص ذینفع روش گمرکی را که باید در مورد کالا اجرا شود ذکر می‌کنند و مشخصاتی را که از نظر گمرک برای اجرای آن روش لازم است قید می‌کنند.

▪ اظهارنامه ورود یا خروج

عبارت است از هر نوع اظهارنامه‌ای که توسط شخص مسئول وسیله حمل و نقل یا نماینده او باید هنگام ورود یا خروج وسیله حمل و نقل به مقامات گمرکی ارائه شود و حاوی مشخصات لازم در ارتباط با وسیله

حمل و نقل، مسیر سفر، بار، کالاهای توشه ای و ملزومات، کارکنان و مسافرین می باشد.

▪ اظهارنامه گمرکی

یعنی هر اظهار یا اقدامی که راجع به اطلاعات خاص مورد نیاز گمرک به هر شکل که توسط گمرک توصیه شده یا مورد قبول واقع شود.

▪ اظهارنامه مبدا

عبارت است از يك شرح مقتضی در رابطه با مبدا کالاهای ساخته شده که در موقع صدور آنها توسط سازنده، تولید کننده، تهیه کننده، صادر کننده یا هر شخص صلاحیتدار دیگری در فاکتور تجاری یا هر سند دیگری که مربوط به کالاها باشد ذکر می گردد.

▪ اعلامیه ارز

سندی است که، بانک، مبلغ ارز انتقال یافته جهت خرید کالا و هم ارز ریالی آن و تاریخ گشایش اعتبار آن را نشان می دهد.

▪ بار انداز

محل سرپوشیده ای است که يك یا چند طرف آن دیوار نداشته و کالاها به منظور محفوظ ماندن از برف و باران و تابش منظم آفتاب در آنجا نگه داشته می شود.

▪ بارنویسی

مامورین مخصوص موقع تخلیه کالا از وسائط نقلیه، به تدریج ریز آنرا می نویسند تا بعداً با بارنامه و مانیفست تطبیق داده شود.

▪ پروفورما

سیاهه خریدی است که فروشنده از مبدا به عنوان پیشنهاد فروش، یا تعیین ارزش و شرایط فروش، صادر می کند. این سیاهه قبل از سفارش کالا باید به تایید مرکز تهیه و توزیع مربوطه رسد. پروفورما را پیش فاکتور نیز می نامند.

▪ ترانشیب

عبارتست از روش گمرکی که به موجب آن کالاها تحت نظارت گمرک از يك وسیله حمل و نقل ورودی به يك وسیله حمل و نقل خروجی(صدور) در حوزه

يك دفتر گمرکی که آن دفتر در عین حال دفتر گمرکی توام برای ورود و صدور است ، انتقال داده می شود.

▪ تعهد ترانزیت

سندی است که توسط گمرک تنظیم می شود و به موجب آن اجازه داده می شود که کالاها به طور ترانزیت گمرکی بدون پیش پرداخت حقوق و عوارض ورودی حمل شوند. و معمولا حاوی کلیه مشخصات لازم برای تعیین حقوق و عوارض ورودی در مورد مقتضی و يك تعهد تضمین شده مبنی بر ارائه کالا یا مهروموم گمرکی و سیم و سرب دست نخورده به دفتر گمرکی مقصد می باشد.

▪ درابك

عبارت است از مبلغ حقوق و عوارض ورودی که موجب روش درابك مسترد می شود.

▪ دمپینگ

دمپینگ عبارت است از عرضه کالا با قیمتی کمتر از هزینه نهایی تولید آن یا با استفاده از سوبسیدهای غیر عادی در يك بازار خارجی.

▪ سود بازرگانی

علاوه بر حقوق گمرکی وجوهی نیز تحت عنوان سود بازرگانی طبق مصوب هیات وزیران به استناد قانون انحصار تجارت خارجی، قانون امور گمرکی و قانون مقررات صادرات و واردات از برخی کالاهای وارداتی اخذ می شود که به آن سود بازرگانی گفته می شود.

فلسفه وضع سود بازرگانی جدا از حقوق گمرکی صرفا به این لحاظ بوده که هرگاه دولت لازم بداند که به منظور حمایت از تولیدات یا صنایع کشور میزان آن را تغییر دهد در حالی که اگر این وجوه کلا در قالب حقوق گمرکی وصول میشود بر طبق قانون می بایست مجلس آن را تعیین کند لذا هر تغییر احتمالی آن مستلزم انجام مقدمات و طی تشریفات متداول و صرف زمان نسبتا زیادی بود در حالی که این وجوه ممکن است هر سال محتاج تغییر باشد لذا با تصویب هیات دولت، این تغییر با سهولت انجام می گیرد.

▪ سیاهه تجاری

صورتحسابی است که به موجب آن هزینه کالا به حساب خریدار منظور می شود. سیاهه باید دارای موارد زیر باشد:

- تاریخ
- نام و نشانی خریدار و فروشنده
- شماره سفارش یا قرارداد
- مقدار و شرح کالا
- قیمت واحد
- شرح هر گونه هزینه اضافی توافق شده که در قیمت واحد منظور نشده است
- ارزش کل کالا
- وزن کالا
- تعداد بسته ها
- علایم و شماره های حمل
- شرایط تحویل و پرداخت.

▪ فله

به کالاهایی که بدون لفاف در واگنها یا کامیونهای اتاقدار و یا کشتی حمل می شود فله می گویند. کالاهایی مانند شکر، گندم، حبوبات، علوفه و از این قبیل به صورت فله حمل می شوند.

▪ کابوتاژ

عبارت است از حمل کالا از يك بندر کشور به بندر دیگر و همچنین از يك گمرک به گمرک دیگر، که از راه کشور همجوار صورت می گیرد. برای کابوتاژ تشریفات گمرکی لازم است و دو نوع اظهارنامه دارد که یکی هنگام خروج کالا از بندر یا مرز تنظیم می شود و یکی هم هنگام ورود به گمرک مرز یا بندر.

▪ کارنه تیر

کارنه تیر سند ترانزیتی بین المللی کالا از راه زمینی است که در

مبدا صادر می شود و به موجب آن کالا از کشورهای بین راه تا مقصد که به طور ترانزیت عبور می کند نیازی به انجام تشریفات ترانزیت در مرز ورودی و خروجی هر کشور نخواهد بود.

▪ کارنه ا.ت. ا.

مدرک ورود موقت بین المللی است که اگر شخص یا شرکتی کالایی به صورت ورود موقت جهت شرکت در نمایشگاهها یا تاسیس نمایشگاه وارد نماید و یا نمونه هایی برای ارائه به مشتریان وارد کند به موجب این مدرک نیازی به انجام تشریفات گمرکی مربوط به ورود موقت نخواهد داشت .

▪ کارنه دوپاساژ (CARNET DE PASSAGES EN DOUANE)

کارنه دو پاساژ در حقیقت گذرنامه وسیله حمل و نقل جاده ای است که به عنوان ورود موقت به کشور یا کشورهای مسافرت می کند ممکن است برای حمل کالا اشخاص یا بعنوان اتومبیل سواری برای گردش یا انجام امری که در نظر است موقتا برای ورود به کشوری از آن استفاده شود.

▪ کالای ضبطی در گمرک

ضبط کالا در گمرک در مواردی است که کالا ممنوع الورد یا غیر مجاز بوده با نام و مشخصات صحیح اظهار شده باشد و گمرک سه ماه به صاحب کالا فرصت داده باشد که کالا را از کشور اعاده نماید. ولی صاحب کالا اقدامی ننماید در این صورت بعد از انقضای سه ماه مذکور کالا اصطلاحا ضبط می شود . همچنین بعد از ضبط، به صاحب کالا دو ماه وقت داده می شود که اگر شکایتی دارد به دادگاه شهرستان تسلیم نماید. در غیر این صورت و گذشت دو ماه مذکور اصطلاحا کالا ضبط قطعی شده یعنی به مالکیت دولت در می آید.

▪ کالای متروکه

کالای متروکه کالایی است که صاحب آن ، آن را ترك کرده باشد یعنی به هر دلیل به سراغ کالا برای ترخیص نرفته یا اگر مراجعه کرده در ارائه اسناد با مدارکی که لازم است تاخیر کند، مدتی که بعد از انقضای آن کالا متروکه می شود. چهار ماه از تاریخ اولین قبض انبار و در فرودگاهها دو ماه است هر گاه در این مدت اقدامی برای ترخیص نشود کالا متروکه می شود. چنانچه صاحب کالا برای عدم مراجعه و ترخیص کالا عذر موجهی داشته باشد می توان با تنظیم درخواست و ارائه آن به گمرک، تقاضا کند که مدت یاد شده حداکثر چهار ماه

دیگر تمدید شود.

▪ کالای مرجوعی

کالای مرجوعی یا دوباره صدور کالاهایی است که :

1- به عنوان واردات موقت قبلا به کشور وارد می شوند و در پایان مهلت ورود موقت برای اعاده از کشور اظهار و تحت عنوان کالای مرجوعی شناخته می شوند.

2- به دلیل ممنوعیت یا غیرمجاز بودن تطبیق با استانداردهای اجباری (در مورد آن دسته از کالاها که ورودشان مستلزم رعایت استاندارد اجباری است) یا به طور کلی عدم احراز شرایط , ابل ترخیص نیستند به همین لحاظ از کشور باید مرجوع شوند.

کالاهای توشه ای و ملزومات

عبارت است از کالاهای اختصاص یافته برای مصرف مسافران و کارکنان کشتی ها , هواپیماها یا قطارها , این کالاها ممکن است فروخته شده باشند یا نشده باشد.

▪ کنوانسیون سیستم هماهنگ شده

معاهده و پیمانی است که کشورهای عضو سازمان جهانی گمرک به منظور اجرای هماهنگ طبقه بندی کالاهای تجاری به آن پیوسته اند. مفاد این کنوانسیون از سال 1988 برای اعضا آن لازم الاجرا شده است. ایران نیز از سال 1374 رسماً به این کنوانسیون ملحق شده است و جدول تعرفه (سیستم هماهنگ شده) منظم به این کنوانسیون را از ابتدای سال 1375 در مقررات صادرات و واردات اجرا می کند.

▪ کنوانسیون کیوتر

اصطلاحی است که عموماً در ارتباط با کنوانسیون بین المللی برای ساده کردن و هماهنگ کردن روشهای گمرکی به کار برده می شود. این کنوانسیون در سال 1973 از طرف شورای همکاری گمرکی کیوتو پذیرفته شده است.

▪ کنوانسیون ا.ت.ا

اصطلاحی است که عموماً در ارتباط با کنوانسیون گمرکی در هر بار چه ا.ت.ا برای ورود موقت کالا به کار برده می شود. این کنوانسیون

در سال 1961 از طرف شورای همکاری گمرکی در بروکسل پذیرفته شده است.

▪ کنوانسیون نایروبی

اصطلاحی است که عموماً در ارتباط با کنوانسیون بین المللی همکاری متقابل اداری به منظور پیش گیری تجسس و کیفر تخلفات گمرکی به کار برده می شود. این کنوانسیون در سال 1977 از طرف شورای همکاری در نایروبی پذیرفته شده است.

▪ کانتینر

محفظه بزرگی است از چوب یا فلز که اغلب حجم کفه يك کامیون بزرگ یا تریلر را فرا می گیرد.

▪ گواهی بیمه

اظهاریه امضا شده ای است که حاکی از مبدا ساخت کالا می باشد. گواهی مبدا توسط صادر کننده کالا و نماینده اش تهیه می شود ولی این گواهی در بعضی از کشورها باید روی فرم خاصی که حاوی تائید يك سازمان اداری مستقل (برای مثال اتاق بازرگانی) باشد صادر شود.

▪ مانیفست

فهرست محمولات يك کشتی یا يك قطار یا يك کاروان از کامیونهای را می گویند که بیشتر از يك بارنامه دارند. در فارسی می توان آنرا فهرست کل کالا خواند که حاوی ریز کلیه برنامه های مربوط به محموله است. این فهرست کل زمانی عرضه می شود که محموله تجاری به گمرک مقصد می رسد.

▪ مانیفست محموله (بار)

عبارت است از فهرستی از کالاهای تشکیل دهنده محموله بار که در يك وسیله حمل و نقل یا در يك واحد حمل و نقل حمل می شوند. مانیفست محموله بار که به این ترتیب حاوی مشخصات بازرگانی مربوط به کالاها از قبیل شماره های اسناد حمل، نام صادر کننده و گیرنده کالا، علامت و شماره تعداد و نوع بسته بندی، مقدار و شرح کالا باشد و ممکن است به جای اظهارنامه محوله بار به کار رود.

▪ نظارت گمرکی

یعنی اقدامی برای تضمین اجرای قوانین و مقرراتی که گمرک مسئول اجرای آنهاست به عمل می آید.

▪ وزن قانونی

وزن قانونی یعنی وزنی که طبق قانون برای مقاصد معین تعیین شده یا میشود. در قانون گمرک نیز این وزن عبارت از وزن ناخالص (وزن با ظرف) Gross Weight منهای وزن تقریبی (اوزان ظروف در قانون گمرک مشخص شده) ظرف، وزنی که به این ترتیب به دست می آید برای محاسبه حقوق گمرکی و عوارض ورودی در مواردی که این حقوق از روی وزن اخذ می شود به کار می رود.

▪ هزینه های گمرکی

هزینه های گمرکی وجوهی هستند که میزان و چگونگی وصل آنها با تصویب هیات وزیران برای تخلیه ، باربری ، انبار داری ، آزمایش، تعرفه بندی، بدرقه کالا، خدمات فوق العاده و نظایر آن تعیین و به وسیله گمرک وصول می شود بعضی از این هزینه ها در اظهار نامه های گمرکی و قبل از این هزینه ها در اظهارنامه های گمرکی و قبل از اظهار ، محاسبه و منظور می شوند و برخی به موجب قبض درآمد و جدا از اظهارنامه وصول می شوند.

(نظیر هزینه خدمات فوق العاده، هزینه آزمایش کالا، هزینه تعرفه بندی و هزینه بدرقه کالا)

▪ CIM

بارنامه ای که برای حمل و نقل کالا به کشورهای خاور نزدیک و اروپا در چهار چوب تعرفه TEA بوسیله راه آهن صادر میشود.

▪ اعتبار اسنادی غیرفعال (LC- NON Operative)

اعتباری است که گشایش شده و به ذینفع ابلاغ گردیده است اما در متن آن شرایطی ذکر شده تا در صورت تحقق آن شرایط این اعتبار اسنادی فعال گردد .

▪ اعتبار اسنادی یوزانس Usance LC

اعتباری است که پرداخت وجه کالا به فروشنده در صورت تحقق شرایط اعتبار بصورت مدت دار (۹۰ یا ۱۸۰ روز) توسط بانک گشایش کننده اعتبار یا بانک کارگزار پرداخت انجام می شود.

▪ CRF

یک سند گمرکی است که توسط موسسات بازرسی کالا صادر می شود و نشان می دهد که قیمت کالا در مبدأ مورد تأیید شرکت بازرسی قرار گرفته است .

▪ معامله Bay back

فروشنده در یک کشور خارجی ماشین آلات و دانش فنی و تأسیسات و امکانات را به کشور خریدار می دهد تا در آنجا کالا تولید شود و به کشور فروشنده برگردد

▪ فرم SD

سندی که تولیدکننده کالا به موجب آن کتباً اقرار می کند که کالای تولید شده مطابق استاندارد خواسته شده آن تولید گردیده است .

▪ فرم MD

اظهار نامه تولید کننده کالا است که به موجب آن تأیید می کند کالا براساس ضوابط استاندارد تولید گردیده است .

▪ گواهی SFR

گواهی ثبت استاندارد در موسسه استاندارد است .

▪ منطقه آزاد تجاری - صنعتی

قسمتی از قلمرو سیاسی یک کشور که کالای عرضه شده در آنجا از لحاظ ارتباط حقوق و عوارض ورودی مشمول نظارتهای معمول گمرکی نمی شود . واردات کالا به مناطق آزاد از خارج تابع مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی مناطق آزاد جمهوری اسلامی و مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP500) بوده و از مقررات صادرات و واردات کشور مستثنی می باشد .

▪ کشورهای CIS (کشورهای مستقل مشترک المنافع)

جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع در سال ۱۹۹۱ تأسیس گردیده و اتحادیه ای است که از جنبه های قوانین داخلی و بین المللی جانشین اتحاد جماهیر شوروی سابق شده است و سه کشور روسیه ، اوکراین و روسیه سفید آن را بنیاد نهاده اند و کشورهای آذربایجان ، ارمنستان ، ازبکستان ، ترکمنستان ، تاجیکستان ، قرقیزستان ،

قزاقستان و مولداوی و گرجستان به عضویت آن درآمده اند .

▪ بازارچه های مرزی

محوطه ای است محصور واقع در نقطه صفر مرزی و در جوار گمرکات مجاز به انجام تشریفات ترخیص کالا قرار دارند و اهالی دو طرف می تواند کالا و محصولات مورد نیاز خود را با رعایت مقررات صادرات و واردات در این بازارچه ها عرضه نماید .

▪ بارنامه :

در اصطلاح بین المللی کشتیرانی ، بارنامه را بیل آولدینگ و در جاده و در هواپیما سی . ام . آر می خوانند . بارنامه مدرکی است برای حمل یک واحد و یا یک پارتی کالا که بعنوان گیرنده در مقصد از طرف موسسه حمل و نقل در مبداء بارگیری کالا ، صادر می شود . بارنامه حاوی مشخصات ظاهری کالا از قبیل تعداد بسته ها ، شماره و علامت آنها ، وزن با ظرف و گاهی نیز وزن خالص یا مقدار و نوع کالا طبق آنچه فرستنده اظهار کرده است میباشد . گیرنده بارنامه بر طبق مفاد آن ، کالا را از موسسه حمل و نقل دریافت میدارد .

▪ بارنامه فیاتا (FIATA COMBINED TRANSPORT . B/L)

بارنامه فیاتا معتبرترین بارنامه رایج در تجارت بین الملل است و سندی است قابل معامله و انتقال براساس مقررات متحدالشکل.

▪ عملیات (TIR)

به حمل کالا از یک اداره گمرک خروجی به یک اداره گمرک مقصد به موجب روش موسوم به روش تیر گویند.

▪ (CMR)

حمل بین المللی کالا از طریق جاده و با وسیله نقلیه زمینی است و باید محل دریافت و تحویل کالا در ۲ کشور مختلف باشد و حداقل یکی از طرفین عضو کنوانسیون باشد.

▪ بارنامه (SMGS)

برای حمل و نقل کالا با واگن از / به کشورهای مستقل مشترک المنافع صادر میشود.

▪ سیف (CIF) :

سیف به معنای بهاء تمام شده کالا در مرکز کشور مقصد است که تشکیل میشود از بهاء کالا در شهر مبدا به اضافه هزینه بسته بندی و کرایه حمل تا بندر کشور مقصد و هزینه بیمه تا مقصد.

▪ محاسبه ارزش CIF کالا

ارزش کالا (COST) + بیمه (IN SURANC) + کرایه حمل (FRESGHT)

▪ اصطلاحات اینکوترمز: international commercial terms

EXW تحویل کالا در محل کار (کارخانه ، انبار و . . .) FCA تحویل کالا به حمل کننده در مبدأ FAS تحویل کالا در کنار کشتی در مبدأ FOB تحویل کالا در عرشه کشتی در مبدأ CFR ارزش و کرایه حمل تا مقصد CIF ارزش ، بیمه و کرایه حمل تا مقصد CPT تحویل با پرداخت کرایه حمل تا مقصد CIP تحویل با پرداخت کرایه حمل و بیمه تا مقصد DAF تحویل در مرز (مرز تعیین شده) DES تحویل در عرشه کشتی (در مقصد) DEQ تحویل در اسکله (در مقصد) DDM تحویل در مقصد بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی DDP تحویل در مقصد با پرداخت حقوق و عوارض گمرکی

▪ ویژگیهای بارنامه معتبر:

صدور بارنامه در نسخه کامل FULL SET - صدور بارنامه بدون قید و شرط (تمیز) CLEAN B/L - ON BOARD (روی عرشه) حمل بالفعل کالا - ذینفع بارنامه و حواله کرد آن - نحوه پرداخت کرایه حمل- تاریخ صدور بارنامه

▪ Transshipment

عبارت از روش گمرکی است که به موجب آن کالا تحت نظارت گمرکی از یک وسیله حمل و نقل ورودی به یک وسیله حمل و نقل خروجی (صدور) در حوزه یک دفتر گمرکی که آن دفتر در عین حال دفتر گمرکی توأم است ، که هم برای واردات و هم برای صادرات اختصاص دارد.

▪ Partial Shipment

حمل در چند مرحله را حمل Partial Shipment می گویند.

▪ ترانزیت

روش گمرکی است که براساس آن کالاها تحت نظارت گمرک از یک گمرک به

گمرک دیگر حمل می گردد .

▪ فاینانس (Finance)

در مواقعی که فروشنده کالا حاضر به قبول اعتبار اسنادی مدت دار نمی گردد و خریدار به خاطر فقدان نقدینگی قادر به افتتاح اعتبار اسنادی نمی باشد معمولاً خریدار از یک شرکت مالی درخواست می کند که وارد معامله شود و وجه معامله را به فروشنده نقداً پرداخت کند و بهره گیرد . این موسسات را فاینانس مالی می گویند

▪ کنوانسیون های حمل و نقل

الف - کنوانسیون CMR : این کنوانسیون جهت تأمین منافع و حقوق دست اندرکاران حمل و نقل جاده ای و یکنواخت کردن شرایط حاکم بر قرارداد حمل و نقل بین المللی جاده ای ایجاد شده است .

ب - کنوانسیون TIR : این کنوانسیون برای ایجاد تسهیلات در رابطه با تشریفات گمرکی کامیونهای حامل کالا که در جاده های بین المللی تردد و از گمرکات کشورهای ثالث عبور می کنند تدوین و به مرحله اجرا درآمده است .

ج - کنوانسیون کوتیف COTIF : این کنوانسیون مربوط به حمل و نقل بین المللی با راه آهن است .

انواع واردات : ۱ - واردات قطعی . ۲ - ورود موقت . ۳ - کالای مرجوعی . ۴ - ترانزیت که شامل : داخلی و خارجی می باشد .

▪ حق العمل کاری گمرکی

حق العملکار در گمرک به شخصی اطلاق می شود که تشریفات گمرکی کالای متعلق به اشخاص دیگر را به وکالت از طرف آن شخص در گمرک انجام دهد .

▪ کالای متروکه گمرکی

کالای متروکه کالایی است که صاحب آن ، آن را ترک کرده باشد یعنی به هر دلیل به سراغ کالا برای ترخیص نرفته یا اگر مراجعه کرده در ارائه اسناد با مدارکی که لازم است تاخیر کند، مدتی که بعد از انقضای آن کالا متروکه می شود. چهار ماه از تاریخ اولین قبض انبار و در فرودگاهها دو ماه است هر گاه در این مدت اقدامی برای ترخیص نشود کالا متروکه می شود. چنانچه صاحب کالا برای عدم مراجعه و

ترخیص کالا عذر موجهی داشته باشد می توان با تنظیم درخواست و ارائه آن به گمرک، تقاضا کند که مدت یاد شده حداکثر چهار ماه دیگر تمدید شود.

▪ برات ارزی (B/E) یا (Bill of Exchange)

برات ارزی توسط فروشنده (ذینفع) نوشته می شود و از طریق بانک ابلاغ کننده یا بانک ذینفع ارسال می شود و پس از قبول نویسی ، صادرکننده یا فروشنده می تواند بلافاصله و یا بعد از تاریخ تعیین شده مبلغ مندرج در آن را دریافت کند . برات قابل معامله است .

▪ ترانزیت

روش گمرکی است که براساس آن کالاها تحت نظارت گمرک از یک گمرک به گمرک دیگر حمل می گردد .

▪ بارنامه کهنه

حداکثر مهلت ارائه بارنامه به بانک از تاریخ صدور یا حمل کالا ۲۱ روز است . طبق "مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی" بانکها از قبول اسنادی که بیش از ۲۱ روز از تاریخ صدور آنها به بانک ارائه شود امتناع خواهند کرد ، مگر اینکه مدت مشخصی در اعتبار قید شده باشد . بارنامه ای که بیش از مهلت مذکور از تاریخ صدور آن گذشته باشد ، به بارنامه کهنه معروف است و از درجه اعتبار ساقط است مگر اینکه بانک بازکننده اعتبار پرداخت وجه کالا را در قبال ارائه بارنامه مذکور بلامانع تشخیص دهد

▪ ورود موقت

رویه گمرکی است که به موجب آن برخی از کالاها بدون پرداخت حقوق ورودی عوارض به قصد خروج مجدد در مدت مقرر وارد قلمرو گمرکی می گردد و سه گونه است : ۱ - ورود موقت کالا جهت تعمیر یا تولید و بسته بندی ۲ - ورود موقت به منظور نمایش در نمایشگاهها ۳ - ورود موقت خودرو

▪ مراحل انجام صادرات

۱ - بازاریابی (شناخت بازارهای خارجی و راههای نفوذ به آن) ۲ - کسب مجوز صدور که در حال حاضر صدور اغلب کالاها نیاز به مجوز ندارد و فقط کالاهای خارجی نیاز به مجوز دارند . ۳ - تعیین قیمت

صادراتی توسط کمیسیون ۵ نفره نرخ گذاری . ۴- صدور پروفورما (سندی که توافقات اولیه فروشنده و خریدار را نشان می دهد) ۵ - تهیه و تدارک و بسته بندی کالا ۶ - دریافت گواهی بازرسی کالا از اداره استاندارد ۷ - صدور فاکتور و اخذ گواهی مبدا ۸ - سپردن پیمان ارزی ۹ - عقد قرارداد حمل و نقل و بیمه ۱۰ - اظهار کالا به گمرک ۱۱ - ارسال کالا ۱۲ - دریافت واریز نامه یا تصدیق صدور

▪ روش های پرداخت در معاملات تجاری

چگونه است در حال حاضر متداولترین و مهمترین شیوه پرداخت در معاملات که در دنیا متداول است روش پرداخت با شیوه اعتبارات اسنادی است . اعتبارات اسنادی تعهدی است که بانک گشایش کننده اعتبار برعهده می گیرد تا در قبال اخذ اسناد معینی ، مطالبات ذینفع اعتبار یا فروشنده را بپردازد ، یا برات وی را قبول نویسی کند ، یا حواله های درخواستی وی را پرداخت کند و یا بانک دیگری را مأمور این عملیات نماید . این پرداخت یا از طریق برات ارزی (B/E) و یا اعتبارنامه (L/C) صورت می گیرد .

▪ ویژگیهای یک پروفورما

در سربرج اصلی صادر کننده پروفورما (سازنده ماشین آلات) ارائه شود . - مشخصات شرکت صادر کننده پروفورما از قبیل آدرس ، تلفن و سایر مشخصات قید شده باشد . - مشخصات کامل خریدار قید شده باشد . - موضوع پروفورما روشن باشد . (لیست ماشین آلات و تجهیزات به تفکیک قیمت مشخص باشد) . - مدت ساخت ، زمان حمل ، زمان تحویل ، زمان نصب و راه اندازی قید شده باشد . - تعهدات فروشنده از قبیل ارائه خدمات پس از فروش ، تامین قطعات یدکی ، نصب ، راه اندازی ، آموزش پرسنل ، تضمین کیفیت محصولات و تضمین خط تولید نصب شده قید شده باشد . - کشور سازنده در پروفورما قید شده باشد (ORIGIN) - مدت اعتبار پروفورما قید شده باشد (VALIDITY) - شرایط پرداخت و تعهدات متقابل قید شده باشد . - وزن خالص / ناخالص قید شده باشد - نحوه حمل کالا مشخص باشد (Shipment Partial و ...) - شرایط عرضه (CIF, CFR, FOB) و ... (مشخص باشد . - مهور به مهر و امضای مدیر فروش و یا یکی دیگر از مدیران شرکت سازنده باشد .

▪ مراحل گشایش اعتبار اسنادی

تنظیم فرم تقاضای گشایش اعتباربانک مربوطه فرمهای تعهدات مربوطه که غالباً در سال جدید در ۵ نسخه تهیه شده است نامه درخواست گشایش

اعتبار خطاب به بانک مربوطه تمامی مدارک فوق الذکر یک نسخه ثبت سفارش مربوط به گمرک جهت ارائه به بانک گشایش کننده بانک گشایش کننده طبق شرایط مورد توافق پیش پرداخت مربوطه را از حساب جاری برداشت می دارد (لازم بذکر است که این پیش پرداخت طبق توافق معمولاً ۵٪ - ۱۰٪ و یا... می باشد) و نسبت به گشایش اعتبار اقدام و یک نسخه از متن اعتبار اسنادی را به درخواست کننده تحویل می دهد.

▪ اعتبار اسنادی برگشت ناپذیر یا غیر قابل برگشت IRREVOCABLE
L/C

در این نوع اعتبار بدون توافق طرفین اعتبار (خریدار و فروشنده) نمی توان آن را باطل و یا اصلاح نمود و لذا اعتبار غیر قابل برگشت تعهدی است غیر قابل فسخ بر عهده بانک گشایش کننده اعتبار، مشروط بر آنکه اسناد معین شده در اعتبار به بانک مشخص شده یا بانک گشایش کننده طبق شرایط ارائه شوند.

▪ اعتبار اسنادی اتکایی BACK TO BACK CREDITS OR COUNTER
CREDITS

در چنین معامله ای از دو اعتبار اسنادی جداگانه استفاده می گردد و استفاده از آن وقتی ضروری است که ذینفع اصلی خود قادر به تهیه کالا نبوده و اعتبار گشایش یافته به نفع او قابل انتقال نباشد (و یا در صورت قابل انتقال بودن، شرایط مطرح شده در مقررات اعتبار اسنادی را برآورده نسازد) به عنوان مثال هنگامی که نوع ارز اعتبار اصلی با نوع ارز خرید کالا توسط ذینفع اولی از تولید کننده کالا (ذینفع ثانوی) متفاوت باشد نیاز به اعتبار اتکایی بوده و استفاده از اعتبار قابل انتقال میسر نخواهد بود. بنابراین برای گشایش اعتبار اتکایی ذینفع اولی متقاضی اعتبار دوم می گردد.

▪ اعتبار اسنادی گردان REVOLVING CREDIT

اصطلاح گردان به اعتباری اطلاق می شود که دارای شرطی باشد که بر اساس آن مبلغ اعتبار بدون احتیاج به اصلاحیه، در شرایط خاصی به طور خود به خود تجدید می گردد.

با تشکر

رعایت کپی رایت : این محتوا توسط شرکت ققنوس تجارت خاورمیانه ترجمه اختصاصی و یا تهیه شده است و هر گونه کپی برداری از آن بدون ذکر منبع خلاف قوانین حقوق کپی رایت میباشد